

Gewoon blijven dóen, natuurlijk samen!

Coalitieakkoord Roerdalen 2022-2026

In dit coalitieakkoord staan de belangrijkste opgaven voor de raadsperiode 2022-2026. De nieuwe coalitie van **Roerstreek Lokaal!**, **Democraten Roerdalen** en **PvdA-Groen Links** bouwt voort op de mooie resultaten die de afgelopen jaren zijn gehaald. Maar we zetten ook nieuwe accenten. Investeren in de relatie en samenwerking tussen inwoners en de gemeente blijft een topprioriteit. We zijn er op gebrand het vertrouwen van inwoners in de gemeente te versterken. We toetsen dit akkoord bij onze inwoners, en nodigen hen uit dit akkoord de komende vier jaar samen met ons concreet handen en voeten te geven. Samen doen!

We werken dit akkoord uit in de Kadernota 2023-2026 en de Programmabegroting 2023-2026. Jaarlijks sturen we bij, want de wereld om ons heen verandert voortdurend. Het zijn onzekere tijden. Wij willen er als gemeente, samen met onze inwoners en ondernemers, alles aan doen om ervoor te zorgen dat het in Roerdalen goed wonen, werken en leven is én blijft.

Dat is voor ons: Gewoon blijven dóen, natuurlijk samen!

Wij geloven in de kracht van mensen, individueel en collectief. Mensen vormen samen de gemeenschap van Roerdalen. In dorpen en buurten, jong en oud, via betaald werk, als mantelzorger, vrijwilliger of als ondernemer. Wij geloven in een samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk meedoet. Want in vitale dorpen nemen mensen initiatief en verantwoordelijkheid voor hun buurt en hun buurtbewoners. Hierin is de afgelopen jaren al veel bereikt. Dit bouwen we verder uit, naar meer mensen en meer resultaten. Inwoners moeten gewoon makkelijk mee kunnen doen. Zo dragen we samen bij aan geluk en levensvoldoening van alle mensen in Roerdalen.

We werken de komende jaren aan een aantal grote opgaven, die bijdragen aan het behoud en de ontwikkeling van een vitale gemeenschap. Voor enkele grotere projecten en ontwikkelingen wijzen we een coördinerend portefeuillehouder aan. We sturen op samenhang en verbinding, ook in onze organisatie.

Dit zijn onze speerpunten voor de komende jaren:

1. Samen doen

We werken vanuit vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid naar een goede balans van taken en verantwoordelijkheden, met onze inwoners. Vertrouwen is de basis voor goede samenwerking. Daarom gaan we de ontwikkeling van beleid en de uitwerking daarvan nog dichter bij en samen met de inwoners organiseren. Dit vertalen we in onze manier van werken. Dat betekent leren en experimenteren hoe we in partnerschap met inwoners, verenigingen, stichtingen en ondernemers invulling geven aan een nieuwe rolverdeling tussen de gemeente en de gemeenschap.

Dit willen we bereiken:

- *Uitstekende Dienstverlening & Communicatie.* Dat geldt zowel voor onze eigen organisatie als voor het SC MER. We meten de kwaliteit, toetsen die bij onze inwoners en verbeteren waar nodig. Jaarlijks laten we zien welke verbeteringen we hebben gerealiseerd.
- *Een efficiënte/effectieve organisatie die doet wat ze belooft.* Klant- en servicegericht, zowel naar inwoners als ondernemers. Voor ondernemers hebben we één vast aanspreekpunt in onze organisatie.
- *Niet meer regels dan nodig.* We willen dereguleren waar het kan, de regels die overblijven zijn helder en begrijpelijk.
- *Een netwerk van gemeente en inwoners.* We willen optimaal gebruik maken van de kennis, kunde en capaciteit van de gemeenschap. We bouwen een netwerk waarin gemeente, inwoners en ondernemers samen werken aan de ontwikkeling van ieder dorp en de gemeente als geheel. Dus zoveel mogelijk dorpsgericht, vanuit het perspectief van onze inwoners.
- *Meer betrokkenheid van raadsleden.* We vinden het belangrijk dat de gemeenteraad niet alleen kaders stelt en controleert, maar ook daadwerkelijk dichtbij de inwoners staat. Bijvoorbeeld via dorpsgesprekken. 'Samen doen' is voor ons essentieel. We nodigen alle raadsleden uit hier actief aan mee te doen, met respect voor ieders rol en de onafhankelijke positie van ieder raadslid.

2. Omvorming sociaal domein, de mens centraal

We organiseren de zorg en ondersteuning voor onze inwoners effectief en dichtbij. Afgestemd op de behoefte van onze inwoners en de ontwikkelingen in de dorpen. Anders gezegd: méér passende hulp, minder verkokering, versterking van de sociale samenhang én kostenbesparing.

Dit willen we bereiken:

- *Kansrijk opgroeien en vitaal ouder worden.* Het gaat o.a. om passend onderwijs en jeugdzorg, een veilige thuissituatie en positieve gezondheid. We willen ervoor zorgen dat alle inwoners zich zelfstandig kunnen ontwikkelen en vitaal oud kunnen worden in een veilige omgeving met sociale samenhang. Ook veel inwoners dragen hier actief aan bij als mantelzorger, taalmaatje of als vrijwilliger. Dit willen we zo goed mogelijk ondersteunen en waarderen.
- *Samen tegen armoede en eenzaamheid.* We werken aan een 'gemeenschapscoalitie' van gemeente, inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Omdat het aantal ouderen in onze gemeente toeneemt, hebben we extra aandacht voor deze groep.
- *Iedereen telt mee.* Ieder mens heeft een talent dat gezien mag worden. We kijken dus naar wat ieder mens wel kan, in plaats van naar de 'afstand tot de arbeidsmarkt'. We denken in mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. Ook onze ondernemers hebben hierin een belangrijke rol, om plekken te creëren voor deze bijzondere talenten. Wij zullen hen daarin stimuleren, faciliteren en ondersteunen.
- *Gezonde basisschool, groene speelplaats.* We onderstrepen het belang van gezonde voeding en beweging van onze jeugd. Dat is de basis voor een gezonde toekomst. Dat doen we in samenwerking met de basisscholen.

- *Openbare ruimte die uitnodigt tot beweging.* We willen de openbare ruimte in Roerdalen zo inrichten dat die uitnodigt tot beweging. Enerzijds door goed onderhoud van fietspaden en trottoirs. Anderzijds door bij herinrichting of nieuwbouwplannen sporten/bewegen voor jong en oud als uitgangspunt te nemen in de planvorming.
- *Extra aandacht voor de jeugd.* Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. We willen vooral voor de jeugd van 12-18 jaar meer mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding in het eigen dorp. Daarmee versterken we de gemeenschapszin en binding met het dorp en verkleinen we de kans op overlast.
- *Betere integratie van nieuwe inwoners en statushouders.* We willen er samen met inwoners voor zorgen dat nieuwe inwoners snel worden opgenomen in de dorpsgemeenschap. Daarmee versterken we de sociale samenhang in ieder dorp.
- *Digitale ontwikkeling, toegankelijk voor iedereen.* De rijksoverheid stuurt met diverse nieuwe wetten op steeds verder gaande digitalisering van de samenleving. Dat is een wettelijke taak die gemeenten hebben te vervullen. Ook wij werken aan de digitalisering van de overheid, maar doen dit zo dat het voor alle inwoners mogelijk is om hier in mee te gaan. Dus met extra aandacht voor laaggeletterdheid en inwoners die moeite hebben met digitalisering.

3. Duurzame energie, natuur en klimaat

De duurzaamheidsopgave raakt iedere inwoner en ondernemer. Ook de gemeente zelf neemt verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld voor het eigen vastgoed en door te investeren in zonnevelden en windmolens. We ondersteunen de ontwikkeling van nieuwe natuur en we ondersteunen de aanpassing van onze dorpen en ons landelijk gebied aan de klimaatverandering.

Dit willen we bereiken:

- *Nieuwe duurzame energiebronnen voor en door Roerdalen.* Wij zetten vol in op de energietransitie om klimaatverandering tegen te gaan. Daarbij richten we ons op de nieuwste ambities van het Rijk om CO₂-uitstoot nog verder te verminderen dan tot nu toe is vastgelegd in de RES en ons eigen beleid. De komende jaren zullen vooral zon- en windparken bijdragen aan een duurzame energievoorziening. We willen dat de opbrengst hiervan zoveel mogelijk ten goede komt van de gemeente, onze inwoners en lokale ondernemers.
- *Iedere inwoner moet mee kunnen doen.* Veel inwoners zijn zelf in staat te investeren in duurzame energie. We willen ervoor zorgen dat ook inwoners die zelf geen financiële mogelijkheden hebben actief mee kunnen doen in de energietransitie. Dat doen we met advies en financiële ondersteuning. Daarvoor benutten we ook de landelijke fondsen voor bijvoorbeeld warmte en isolatie.
- *We geven zelf het goede voorbeeld.* We investeren in duurzame energieopwekking en energiebesparing. Dat doen we zowel in onze gebouwen als in de openbare ruimte. Daarnaast versterken we de biodiversiteit van het gemeentelijk groen.
- *Krachtige lokale én regionale samenwerking.* De transitie-opgave is omvangrijk en deskundig personeel is schaars. Daarom willen we intensief blijven samenwerken in de RES-NML om onze gezamenlijke en onze lokale doelen te bereiken. Lokaal blijven we actief samenwerken met bijvoorbeeld coöperatie Duurzaam Roerdalen.

- *Roerdalen voorbereiden op klimaatverandering.* Klimaatverandering veroorzaakt extremere droogte, neerslag en hittegolven. We passen onze ruimtelijke omgeving hierop aan naar een klimaatbestendige openbare ruimte. Onze inwoners kunnen daar actief in bijdragen, door opvang van regenwater en meer groen in de tuin.
- *Nieuwe natuur.* In onze gemeente ligt nog een forse opgave voor nieuwe natuur. We ondersteunen deze ontwikkeling. Het is in ieders belang dat we de natuuropgaven in goede harmonie met alle partijen vorm gaan geven, samen met agrarische ondernemers. Want natuur-inclusieve landbouw speelt hierin een belangrijke rol.

4. Bouwen en wonen

De woningmarkt staat onder druk. De komst van vluchtelingen, statushouders én de behoefte van onze eigen inwoners aan passende woningen vragen om een radicaal andere aanpak. Tijdelijke huisvesting kan voor al deze doelgroepen een oplossing zijn voor de komende jaren. Jongeren en starterswoningen geven we daarin prioriteit. Tegelijkertijd werken we aan een lange termijn invulling van het woonvraagstuk, omdat onze bevolkingsopbouw de komende decennia verandert. Daarnaast werken we aan een vitaal platteland en zoeken we naar passende oplossingen voor vrijkomende agrarische bebouwing.

Dit willen we bereiken:

- *Bouwen naar behoefte.* Op de lange termijn lijkt de behoefte aan woningen af te nemen, maar de komende jaren is er behoefte aan meer woningen die bovendien beter passen bij de behoefte van onze inwoners. Met de bouw van tijdelijke woningen willen we de knelpunten van nu oplossen, zonder op lange termijn een overschot te veroorzaken. Daarmee zorgen we voor een flexibel en toekomstbestendig woningbestand.
- *Gemeentelijke regie op woningbouw.* We willen meer regie op de woningbouw in onze gemeente. Dat doen we via de prestatieafspraken en samenwerking met de woningcorporaties en door mogelijk zelf tijdelijke woningen te bouwen. Daarnaast geven we inwoners ruimte voor de ontwikkeling van vernieuwende woonconcepten. Daarvoor benutten we eerst de open plekken in de dorpen. Indien nodig kijken we ook naar randen van de dorpen.
- *Toekomstbestendige woningvoorraad.* In heel Nederland neemt het aantal bewoners per woning af, ook in Roerdalen. Deze trend zet zich de komende jaren door. Daarmee groeit de behoefte aan kleinere woningen. We willen deze ontwikkeling goed begeleiden. Door woningsplitsing, gecombineerd met verduurzaming en het levensloopbestendig maken zorgen we voor volwaardige woningen die toekomstbestendig zijn. Daarmee voorkomen we dat er op termijn een overschot aan woningen ontstaat en verkleinen we de kans op verpaupering en leegstand in onze dorpen.

5. Aantrekkelijke en veilige leefomgeving

We werken aan een aantrekkelijke en veilige leefomgeving met passende voorzieningen en accommodaties. We willen dat onze handhavers zichtbaar aanwezig zijn in de dorpen.

Dit willen we bereiken:

- *Veilige en goed onderhouden wegen, trottoirs en fietspaden.* We geven extra aandacht aan fietsroutes voor woon-werkverkeer en de schoolroutes.
- *Duurzame verlichting.* We willen de verduurzaming van de openbare verlichting naar ledverlichting versnellen. Waar nodig zorgen we voor extra verlichting op donkere of onveilige plekken.
- *Groter bewustzijn van een veilige leefomgeving.* We ondersteunen onze inwoners met goede informatie en advies over (natuur)brand, inbraak en klimaatverandering. We leren van recente ervaringen. Samen met het Waterschap werken we aan betere waterveiligheid in het stroomgebied van de Roer.
- *Passende accommodaties voor leefbare dorpen.* De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de ontwikkeling van dorpshuizen, sportparken en andere accommodaties. Er is veel gerealiseerd, maar het werk is niet af. We blijven onze inwoners ondersteunen die zorgen voor toekomstbestendige voorzieningen in alle dorpen.

6. Groene gemeente, met een gezond ondernemersklimaat

Onze bossen en Nationaal Park De Meinweg bieden veel mogelijkheden voor rust en recreatie. We zijn zuinig op onze natuur, bossen en bijzondere landschappen (zoals het Roerdal, het Leropperveld en Linnerveld). De groene kwaliteit van de hele gemeente biedt volop kansen voor ecologische en economische ontwikkeling. Dat past beter bij Roerdalen dan de ontwikkeling van industrie- of bedrijventerreinen. Dus economische ontwikkeling dankzij de groene kwaliteit en niet ten koste daarvan.

Dit willen we bereiken:

- *Gezond en groen ondernemersklimaat.* Een gezond ondernemersklimaat is goed voor de lokale arbeidsmarkt en draagt bij aan de leefbaarheid in onze dorpen. We willen dat iedereen optimaal kan genieten van onze natuur en landschapskwaliteit. Uiteraard met respect voor kwetsbare natuurwaarden. We investeren in de recreatieve en toeristische ontwikkeling van Roerdalen. We stimuleren en ondersteunen onze ondernemers en versterken de grensoverschrijdende samenwerking.

7. Begroting in balans

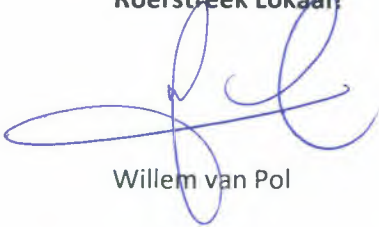
We willen een begroting die structureel op orde is. Dus dat inkomsten en uitgaven met elkaar in balans zijn. We zetten de ingezette koers met Begroting in Balans voort, zoals raadsbreed in de afgelopen periode overeengekomen. Daarom werken we verder aan de aanpak om de begroting uiterlijk in 2024 op orde te krijgen. Via drie deelprojecten zorgen we voor structurele kostenverlaging en/of het verhogen van onze inkomsten. Dit combineren we met inhoudelijke doelen in de omvorming van het sociaal domein, duurzaamheid en de professionalisering van onze organisatie. We houden vast aan de financiële taakstelling.

Dit willen we bereiken:

- *Betere zorg en ondersteuning.* Betere zorg en ondersteuning tegen structureel lagere kosten blijft onze intentie. Via de omvorming van het sociaal domein verbeteren we de zorg en ondersteuning van onze inwoners.
- *Nieuwe structurele inkomsten.* Nieuwe structurele inkomsten door te investeren in duurzaamheid. Investeren in duurzaamheid die leiden tot een structureel lager en duurzamer energieverbruik. Door zelf te investeren in de aanleg van zonnepanelen en windmolens zorgen we bovendien voor nieuwe inkomstenbronnen. Daarnaast willen we structureel extra inkomsten halen uit reclame.
- *Een compacte en slagvaardige organisatie.* We investeren in de ontwikkeling van onze eigen organisatie én in de ontwikkeling van het SC MER. Daarmee willen we de professionaliteit en kwaliteit van onze communicatie en dienstverlening aantoonbaar verbeteren.

11 april 2022

Roerstreek Lokaal!

Willem van Pol

Democraten Roerdalen

Gerrion van Elmpt

PvdA- Groen Links

Mieke Schotemeijer